

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag

Postboks 4710 Sluppen, 7468 Trondheim

Sentralbord: 73 19 90 00

Besøksadresse: E. C. Dahls g. 10

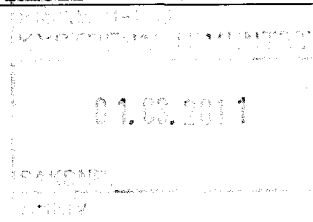
Saksbehandler
Monica Ekli
Miljøvern-avdelingen

Innvalgstelefon
73 19 92 19

Vår dato
22.02.2011
Deres dato
18.01.2011

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)
2011/681-542.0
Deres ref.

Det Kongelige Fiskeri- og Kystdepartement
Postboks 8118 Dep
0032 OSLO

Høringsuttalelse til forslag om økt individvekt for settefisk av laks, ørret og regnbueørret - utkast til forskrift om endring i forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften)

Fylkesmannen mener at høringsforslaget er for dårlig utredet i henhold til naturmangfoldloven. Videre er konsekvensutredningen av de miljømessige virkningene av forslaget for mangelfull til at vi kan gjøre en forsvarlig faglig vurdering av forslaget. Vi ser flere mulige negative effekter som ikke er vurdert i forslaget.

Fylkesmannen viser til høringsbrev fra Det kongelige norske fiskeri- og kystdepartement (FKD), datert 18.1.2011.

FKD viser i brevet til at de foreslår å innføre en prøveordning med økt individvekt for settefisk av laks, ørret og regnbueørret. Fylkesmannen er bedt om å komme med eventuelle merknader til forslaget innen 1.3.2011.

I hovedsak går forslaget ut på at FKD ønsker å endre akvakulturdriftsforskriften § 55 slik at:

1. For enhver settefisktillatelse kan 20 % av fisken i tillatelsen få øke maksimalvekten sin fra 250 g til 1000 g.
2. Fiskeridirektoratet kan dispensere fra punkt 1 i tilfeller hvor formålet er å prøve ut nye produksjonsmetoder. Dette vil kunne innebære at inntil hele produksjonen av settefisk innenfor tillatelsen kan ha en individvekt på inntil 1000 g.
3. FKD har planlagt at denne endringen skal skje uten at sektormyndighetene skal få anledning til å uttale seg til enkeltsakene og uten at det trengs behandling etter forurensningsloven.

Fylkesmannens vurdering

Konsekvensutredning

Fylkesmannen vil innledningsvis påpeke at de miljømessige konsekvensene av forslaget er for dårlig utredet. Vi ber derfor om at det blir foretatt en konsekvensutredning av de miljømessige effektene av forslaget til endring av akvakulturdriftsforskriften før eventuelle regelendringer blir vurdert iverksatt.

	Embetsledelse og administrasjonsstab	Kommunal- og beredskapsavdeling	Oppvekst- og utdanningsavdeling	Sosial- og helseavdeling	Landbruk og bygdeutvikling	Miljøvern-avdeling
Telefon	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00	73 19 90 00
Telefaks	73 19 91 01	73 19 91 01	73 19 93 51	73 19 93 01	73 19 91 01	73 19 91 01
E-post:	postmottak@fmst.no	Internett: www.fylkesmannen.no/st		Organisasjonsnummer: 974764350		

Naturmangfoldloven

I tillegg vil vi påpeke at ved all offentlig beslutningstaking skal naturmangfoldloven §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer, jf § 7. I følge høringsforslaget har FKD gjort vurderinger av forslaget opp mot dette lovverket. I § 7 vises det imidlertid til at disse vurderingene skal framgå av beslutningen. Vi kan ikke se at FKD sine vurderinger etter naturmangfoldloven §§ 8 til 12 går fram av høringsforslaget, noe vi mener er en klar mangel.

Høringsfrist

I tillegg stiller vi spørsmål til den korte høringsfristen. I følge utredningsinstruksen punkt 5.2 skal høringsfristen normalt være tre måneder. Denne regelen kan bare fravikes når særlige omstendigheter gjør det nødvendig, og det går fram av punkt 1.3 at beslutningen om fravikelse skal være skriftlig og begrunnet og følge saken. Vi kan ikke se at noen begrunnelse for den korte høringsfristen er lagt ved saken.

Mulige konsekvenser av forskriftsforslaget

Fylkesmannen har flere punkter som vi mener bør gjennomgås grundigere, før man kan ta stilling til foreslått forskriftsendring:

1. FKD har planlagt at endringen kan gjennomføres uten at sektormyndighetene skal ha enkeltsøknadene til behandling. I dag settes det ut settefisk i sjø som hovedsakelig har en vekt på rundt 60-70 g, og svært sjelden settefisk med vekt rundt 250 g, som er dagens maksimalgrense.

Utslippstillatelsene som gis av fylkesmennene er ofte regulert i antall settefisk, men noen fylkesmenn har regulert tillatelsene i biomasse. En endring i størrelsen på settefisk fra ca. 80 g til 1000 g er en betydelig brutto økning i biomasse og vil kunne gi betydelig økte utslipp av næringsalter/organisk stoff.

Mange settefiskanlegg har i dag ingen rensing av utslippene sine og ligger ofte i tilknytning til marginale resipienter. Forslaget vil kunne innebære en betydelig økt forurensning. Vi anser det ikke som miljømessig forsvarlig å gjennomføre denne endringen uten at eventuelle effekter av økte utslipp blir vurdert av miljøvernmyndighetene i hver enkelt sak.

For settefiskanlegg der utslippstillatelsen er regulert i biomasse, vil det være umulig å innføre dette systemet uten saksbehandling etter forurensningsloven hos fylkesmannen, med mindre antall fisk i settefiskanlegget totalt reduseres, slik at biomassen forblir uendret. Forslaget vil derfor gi en betydelig økt arbeidsbelastning for fylkesmennene med saksbehandling etter forurensningsloven.

2. Det er per i dag ikke noen konsesjonsreguleringer og tildelingsrunder av settefisktillatelser. Det finnes dermed ikke noe øvre tak på størrelsen på en settefisktillatelse, så lenge sektorene tillater det antallet fisk det søkes om. Forslaget vil dermed kunne åpne for en betydelig økning i biomasseproduksjonen på land. Dette kan eksempelvis gi følgende effekter:
 - økt behov for industriareal i hundremetersbeltet i strandsonen

- økt bruk av ferskvann, hvis for eksempel smoltifiseringen utsettes eller mengden fisk i anlegget økes
- økte utslipp av næringsstoffer og organisk materiale fra settefiskanlegg – mange settefiskanlegg har utslipp til resipienter med svært begrenset kapasitet – er dette vurdert opp mot vannforskriften?
- behov for flere renseanlegg vil kunne gi mer oppsamlet slam – i noen områder er det vanskelig å få avsetning på det oppsamlede slammet på en miljømessig tilfredsstillende måte.

3. Forslaget innebærer i følge høringsforslaget at det blir mulig å utnytte matfisktillatelsene i sjø mer effektivt ved at det over tid kan produseres mer pga. høyere omløpshastighet innenfor MTB-avgrensningen (fastsatt maksimalt tillatt biomasse i tonn) på tillatelses- og lokalitetsnivå.

FKD har tidligere vist til at de foreløpig ikke anser det som miljømessig forsvarlig å øke matfiskproduksjonen i sjø, grunnet problemene med lakselus og rømming. Med de problemene som akvakulturnæringen har med lakselus og rømt laks i dag, anser ikke fylkesmannen det miljømessig forsvarlig å muliggjøre økt biomasse/mengde fisk i sjø før problemene med lakselus og rømt fisk er løst.

Mer fisk /større biomasse i sjø vil også kunne gi økte forurensningsmessige effekter på lokalitetene.

4. Det blir under punktet "Miljøhensyn og forholdet til naturmangfoldloven" vist til at "risiko for rømming, sykdom, herunder lakselus og dødelighet hos fisken er stor i fasen opp til en individvekt på 1000 g". Det står ingen ting om hvor stor risikoen er for fisk over 1000 g, eller i hvilken fase risikoen er størst. Her savner vi en underbygging av fakta med forskningsresultater. Ut fra vår informasjon er luseproblemet størst på stor fisk, og forslaget vil derfor ikke gi noen reduksjon i lusepress på vill fisk. Mer fisk i sjøen vil kanskje snarere øke dette lusepresset.

Det har også vist seg at en god del av rømmingene skjer fra settefiskanlegg. I et settefiskanlegg med stor spredning i størrelse mellom fisk, vil det kunne bli økt fare for rømming, hvis ikke rømmingssikringene er godt nok tilpasset alle størrelser av fisk. Bedre krav til sikring mot rømming bør innarbeides i akvakulturdriftsforskriften.

I tillegg har det vist seg at enkelte oppdrettere bygger på gamle kar, for å få plass til mer fisk i karet. Dette er et risikomoment som kan føre til havari av karene. Det vil derfor være ekstra viktig med krav til godkjente tekniske løsninger, som sikrer anleggene mot rømming og havari.

Andre tiltak

Vi etterspør også forslag til andre tiltak som kan senke risikoen for rømming, sykdom og dødelighet i fasen fram til 1000 g, all den tid minimum 80 % av settefisker fremdeles vil være innenfor dette størrelsesnivået i lang tid.

Vi etterspør også om det jobbes med andre former for oppdrett i sjø, for eksempel forsøk med lukkede systemer som kan minimere både utslipp, rømming og spredning av sykdommer.

Konklusjon

Fylkesmannen mener at høringsforslaget er for dårlig utredet i henhold til naturmangfoldloven og at konsekvensutredning av de miljømessige effektene av forslaget er for mangelfull til at vi kan gjøre en forsvarlig faglig vurdering av effektene av forslaget.

I tillegg ser vi flere mulige negative effekter, som ikke er vurdert i forslaget.

Vi anser det ikke som miljømessig forsvarlig å gjennomføre denne endringen uten at eventuelle effekter av økte utslipp blir vurdert av miljøvernmyndighetene i hver enkelt sak.

Fylkesmannen anser det heller ikke som miljømessig forsvarlig å muliggjøre økt biomasse/mengde fisk i sjø før problemene med lakselus og rømt fisk er løst.

I tillegg mener vi at risikoen for rømming fra settefiskanlegg bør settes mer i fokus i akvakulturdriftsforskriften.

Med hilsen

Kåre Gjønnnes (e.f.)
fylkesmann

Stein-Arne Andreassen
miljøverndirektør

Kopi:

Direktoratet for
naturforvaltning
Klima- og
forurensningsdirektoratet

Postboks 5672 Sluppen 7485 TRONDHEIM

Postboks 8100 Dep, 0032 OSLO